

Warszawa, dn. 14 marca 1919 r.

Raport dzienny Nr. 7.-

1/ Z powodu wiadomości, że szwajcarski Czerwony Krzyż przysyła dalej swoich delegatów, z których ^{już} (naef) podobno już przybył do Warszawy, i z uwagi na relacje o ujemnej działalności tych delegatów proponuje się zwrócić do pułk. Bailey o interwencję aby wstrzymano dalsze wysyłanie delegacji Czerwonego Krzyża aż do chwili, kiedy kwestja ich działalności i praw będzie odpowiednio unormowana.

2/ Przedłożony do opinii ^{M. S. Z.} tekst ustawy o sekwestrze majątku niemieckiego w Polsce. Z punktu widzenia politycznego wydaje się odpowiedniem zastosować prawo retorsji, przyczem najodpowiedniejszem wydawałoby się uregulowanie kwestji przez rozporządzenia administracyjne o ile takie zostały w Niemczech w stosunku do polskich obywateli wydane. W związku z tem wydaje się konieczne podjęcie energicznych kroków celem uratowania pozostałych po Niemcach majątków na kresach, t.j. urzędów, materiałów i t.d.

3/ Z Danji dochodzą skargi na zbyt agresywny ton i politykę czasopisma "Polak w Danji". Proponuje się zwrócić do Komitetu Narodowego by na pismo to, od niego zależne, wpłynął w odpowiednim duchu.

4/ Ze sprawozdań prasy angielskiej można wnioskować, że rzekoma umowa Birzulska opublikowana przez ruskie biuro prasowe w Lozannie wedle wiadomości ze Stanisławowa stanowi li tylko tekst ukraiński/propozycji przedłożonej z ramienia dyrektorjatu generałowi Berthelot.

5/ Wedle raportu z Rumunji Węgrzy kilkakrotnie przekroczyli linię demarkacyjną w Siedmiogrodzie, przyczem przyszło do walk i rzezi. W Bukareszcie jest przekonanie, że istnieje tajne porozumienie pomiędzy Ukrainą a Węgrami w sprawie wspólnego postępowania przeciw Rumunji.

6/ Z tego samego raportu rumuńskiego wynika, że sprawy polsko-rumuńskie zepchnięte są w tym momencie na plan dalszy. W tej chwili prze-

wazają tam troski o Banat i Siedmiogród, którymi zajmuje się konferencja pokojowa.

7/ O odbyło się dziś zebranie Towarzystwa Wschodniego przy licznych udziałach kół przemysłowych i finansowych. Dyskusje wykazały duże zainteresowanie się inicjatywą Ministerjum Spraw Zagranicznych i sprawami Towarzystwa Wschodniego. Tematem była głównie sprawa znalezienia środków na uruchomienie towarzystwa. Przeważała opinia, że subwencja rządowa potrzebna jest dla zapoczątkowania samej akcji, w dalszym zaś stadium najbardziej wskazanym będzie opodatkowanie towaru importowanego i eksportowanego na rzecz towarzystwa. W tej samej mierze ograniczoną być winna inicjatywa rządu w dalszym stadium rozwoju towarzystwa i tylko do pewnych czynności kontrolnych.

K. W.

Warszawa, dnia 17 marca 1919.

R a p o r t d z i e n n y No. 9.

1/. P. Zaleski telegrafuje z Berna, że był przyjęty na audjencji u prezydenta Adora, który mu osobiście zakomunikował uznanie Polski. Wedle oświadczenia Adora sprawa poselstwa szwajcarskiego w Warszawie zależy od uchwalenia potrzebnych kredytów, ku czemu Rząd Federalny już poczynił odpowiednie kroki.

2/. Z powodu znanej orientacji bolszewickiej członków Czerwonego Krzyża pp. Fricke Vasels, de Müller i Naef zwrócono się do Ministerstwa Spraw Wewnętrznych o unieważnienie wiz i przepustek dla nich i o wezwanie ich do opuszczenia terytorjum polskiego.

3/. Stacja telegraficzno-iskrowa krakowska pochwyliła telegram iskrowy z Berlina przeznaczony dla Nowego Yorku zaprzeczający polskim twierdzeniom jakoby Niemcy łączyli się z bolszewikami i jakoby przekraczali linię demarkacyjną. Ponieważ niemieckie stacje telegrafu iskrowego zasypują świat różnemi doniesieniami na szkodę Polski, przeto byłaby z polskiej strony pożądana odpowiednia kontrakcja. W tym celu należałoby jaknajprędzej zorganizować wydział propagandy.

4/. Wedle wiadomości Sztabu Generalnego Niemcy zaprowadzili stan wyjątkowy w Prusach Zachodnich i na Śląsku i projektują mobilizację na Śląsku.

5/. W związku z rosnącą opozycją Słowaków przeciw rządowi czeskim, zaprowadzono na Słowaczynie stan wyjątkowy.

6/. Wedle raportu p. Kutylowskiego rosyjskie sfery wniosły protest przeciw przyłączeniu Besarabji do Rumunji.

7/. Zatrzymana została depesza Wasilki z Wiednia do Rządu Ukraińskiego z doniesieniem, że przyłączenie Rusinów węgierskich do Czech zostało postanowione. Doniesienie to wskazywałoby na rosnące niebezpieczeństwo okrażenia Polski przez same nieprzyjazne państwa Rosję, Czechy i Niemcy.

8/. Z relacji kurjerów łotewskich dowiadujemy się, że adwokat Samuel obecnie przebywający w Londynie naznaczony został na reprezentanta Łotwy w Polsce.

9/. Austro-węgierski Soldatenrat w radio adresowanym do p. Prez. Paderewskiego protestuje przeciw zamordowaniu przez Polaków 40 jeńców wracających z Rosji, - pożądanem jest zasięgnięcie bliższych informacji.

Warszawa, dn. 18 marca 1919 r.

P o u f n e . -R a p o r t d z i e n n y N r . 1 0 . -

1/ Konsul szwajcarski p. Wettler zasięgał w sekcji konsularnej wyjaśnień w sprawie obowiązku meldowania się obcopoludanych i czy nie wymienienia obywateli szwajcarskich w rozporządzeniu komisarza Anusza nie należałoby tłumaczyć, jakoby ci ostatni potrzebowali do dalszego pobytu w Polsce specjalnego pozwolenia. Sekcja konsularna udzieliła odpowiedzi wymijającej. Pożądaniem byłoby, aby obowiązek perjodycznego meldowania stosował się tylko do poddanych państw wrogich i do indywidualów podejrzanych.

2/ W Jugosławji konstytucja została ostatecznie uchwalona. Dla państwa przyjęta nazwa: Królestwo Serbów, Chorwatów i Słoweńców. W Czarnogórze dynastia Njeguszów została tronu pozbawiona za zdradę stanu. Położenie wewnętrzne Jugosławji jest o tyle trudne, że dają się odczuwać prądy bolszewickie.

3/ W Bułgarji rosną tendencje przyłączenia się do Jugosławji. Bułgarzy zwrócili się w tej sprawie do Polski i Czech o pośrednictwo. Podobno czesci okazują skłonność podjęcia się tej misji.

4/ W związku z projektowanym korytarem do Lublany daje się w Jugosławji zauważyć pewna nieufność do Czech, Obawiają się tam aneksjonizmu czeskiego.

5/ Wedle otrzymanych wiadomości Włochy pracują nad zbliżeniem węgiersko-rumuńskim, celem utworzenia bloku antysłowiańskiego.

6/ Desygnowany do Konstantynopola konsul Swierzbiński otrzyma instrukcje zwracania się we wszystkich sprawach przedewszystkiem do generała Francheta.-

Warszawa, dnia 19 marca 1919 r.

R A P O R T D Z I E N N Y N R . I I .

1/Ministerjum Spraw Wojskowych zwróciło się do Ministerjum Spraw Zagranicznych z propozycją aby przy sposobności układów zażądano od Rosji, Austro - Węgier i Niemiec maszyn, których używano do wytwarzania i pomnażania kart geograficznych terytorjów polskich.

2/Z raportów wojskowych dowiadujemy się, że władze niemieckie groziły wysadzeniem mostów w Grodnie, o ile ich Polska nie kupi. Z tych źródeł pochodzi także wiadomość, że Niemcy chcą zająć Wilno i oddać je Tarybie litewskiej.

3/Pułk. niemiecki von Diebitsch w rozkazie z dnia 5 marca nakazuje rozwiązanie oddziału polskiego samoobrony na Suwalszczyźnie. Oddział ma wydać broń i amunicję, nawet odmarsz do Warszawy został mu wzbroniony.

4/Prasa szwajcarska donosi, że w obozach szwajcarskich we Włoszech werbuje się do armji ukraińskiej jeńców narodowości ugro - rusińskiej. Są wiadomości, że Francja popiera te zabiegę. W związku z tem stoi może radiogram pochwycony przez stację krakowską, zawierający podziękowania Ukrainy dla Ententy.

5/Gazeta duńska "Politiken" przynosi interwiew z dziennikarzem rosyjskiem Grossmannem w sprawie układów birzulskich, których rezultat dotychczas nieznany. Ukraina postępuje bardzo ostrożnie i ścisłe żąda zerwania z polityką wyłącznego faworyzowania Polski. Wedle Grossmana znać już zmianę w sytuacji w związku z układami, które Francja prowadzi o odtransportowanie do Odessy 100.000 jeńców ruskich z Włoch, z byłej armji austro - węgierskiej, celem użycia ich przeciw bolszewikom.

6/Komitet Narodowy w Paryżu zwraca uwagę, że pożądaną byłaby akcja wiecowa w całej Polsce za sprawę cieszyńską. Na Konferencji wyrażono zdanie, że właściwą osobą do zajęcia się tą akcją byłby mec. Osuchowski.

7/Delegat Rady Cieszyńskiej - poseł Lukasz z sejmu czeskiego proponuje załatwienie konfliktu polsko - czeskiego w drodze bezpośrednich układów przez Komisję polsko - czeską z pominięciem aliantów.

8/Komisja Aliantów w Cieszynie proponuje Komisję mieszaną, celem niezbędnej kontroli administracji lokalnej, przeprowadzenia umowy paryskiej i załatwienia wyżnianających się kwestji spornych.

Kawaler

Warszawa, dnia 20. marca 1919.

P o u f n e .

Protokół dzienny Nr. 12.

- 1/. Departament Ziemi polskich na Wschodzie proponuje wysłanie delegata Rządu Polskiego do misji Ententy do Kowna, która tam bawi od 15. b. m.
- 2/. Rada Narodowa na Śląsku żąda przysłania wybitniejszego przedstawiciela polskiego do Cieszyna.
- 3/. Rada Narodowa na Śląsku donosi, że nigdy nie prowadziła jakichkolwiek pertraktacji co do Raciborza.
- 4/. Zawartą została umowa, co do podziału węgla z okręgu karwińskiego. Robotnicy gotowi są rozpocząć pracę, żądają jednak gwarancji od misji międzysojuszniczej, że węgiel przeznaczony dla Polski istotnie będzie Polsce dostarczony.

Warszawa, dnia 22 marca 1919 r.

RAPORT DZIENNY Nr.13.-

1/ W związku z organizującą się delegacją notyfikacyjną do Stolicy Apostolskiej, wydaje się pożądanym równoczesne wysłanie takiejże delegacji również do innych państw a szczególnie do Kwirynału.

2/Rada Narodowa w Cieszynie ponowiła swoje życzenie przysłania wybitnego delegata.

3/Wedle otrzymanych tajnych informacji daje się zauważyć konsolidacja państwowości na terenie republiki zachodnio - ukraińskiej. Między innymi władzami funkcjonuje także ukraińskie ministerjum spraw zagranicznych i jest ono w stałym kontakcie z Rumunją, Czechami, Węgrami i Wiedniem. Potwierdzają się także wiadomości o znęcaniu się Ukraińców nad ludnością polską, która oczekuje interwencji polskiej celem uwolnienia internowanych.-

WARSZAWA, DOWÓDZTWO WOJSK POLSKICH
ADJUTANTURA GENERALNA
WARSZAWA

L. Dz. 5615 dnia 22 / III 1919 r.

załącz. Wydział.

P o u f n e !

Warszawa, dnia 22 marca 1919 r.

RAPORT DZIENNY Nr.13.-

1/ W związku z organizującą się delegacją notyfikacyjną do Stolicy Apostolskiej, wydaje się pożądanym równoczesne wysłanie takiejże delegacji również do innych państw a szczególnie do Kwirynaku.

2/Rada Narodowa w Cieszynie ponowiła swoje życzenie przysłania wybitnego delegata.

3/Wedle otrzymanych tajnych informacji daje się zauważyć konsolidacja państwowości na terenie republiki zachodnio - ukraiński. Między innymi władzami funkcjonuje także ukraińskie ministerjum spraw zagranicznych i jest ono w stałym kontakcie z Rumunją, Czechami, Węgrami i Wiedniem. Potwierdzają się także wiadomości o znęcaniu się Ukraińców nad ludnością polską, która oczekuje interwencji polskiej celem uwolnienia internowanych.-